

Z nerazdeljenim poldnevnikom poukom pridobimo tudi na učnem času, ki ga nam vzamejo različni potrebni in nepotrebni prazniki. Takih praznikov imamo na leto okoli 14, seveda brez nedelj in običajnih počitnic. Pri nerazdeljenem celodnevniku pouku nam vzame en tak šole prosti dan 5-6 ur, pri nerazdeljenem poldnevniku pouku pa samo 4-4½ ure na učnem času. Razlika je povprečna 1½ ure. V enem letu znaša ta razlika 20 ur. V osmih letih izgubi tedaj otrok pri nerazdeljenem celodnevniku pouku 160 ur.

Upeljava nerazdeljenega poldnevne- ga pouka odgovarja dalje tudi našim go- spodarskim in socialnim zahtevam ljud- stva. Mnogo revnih staršev je prisiljeno obdržati vsled pomanjkanja kruha svoje otroke doma. Take zamude opraviči se- veda učitelj že iz moralnega stališča. Pri pomanjkanju delavcev so pa tudi mnogi starši prisiljeni izrabiti delavno moč svoj- jih otrok. Nehote se je takim staršem šola zasovražila, ker jim odteguje prepotreb- no delavno moč. Te ljudske potrebe pa lajša nerazdeljen poldnevni pouk. Pri ne- razdeljenem poldnevniku pouku se šola- rni starši tudi veliko lažje prisilijo k rednemu pošiljanju svojih otrok v šolo. Tako se z upeljavo nerazdeljenega poi- dnevnega pouka pridobi ljudstvo za šolo, in šolski obisk, ki je v nekaterih krajih jako slab, se izboljša.

Podajam te vrste v razmišljanje. Prepričan sem, da bo nerazdeljen poi- dnevniki pouk razveselil in zadovoljil ljud- stvo in učiteljsvo.

J. Reichmann.

HREN:

Čudna naredba

Ne vem ji ne dneva rojstva, ne šte- vilke, s katero je bila opremljena, ko je zagledala ta božji svet. Tudi njenega du- ševnega očeta ne poznam. Našel sem jo kot nedolžno skromno notico v dnevnem časopisu meseca junija 1921. Marsikdo izmed nas jo je prezrl, drugi pa morda čital in zopet pozabil, češ, čemu bi se za to brigal, saj mene itak ne zadeve. Največ si jih pa misli tako-le: »Če bode kaj važ- nega, bode že ukrenila naša organizacija potrebne korake. Saj imamo svoje pover- ljenstvo, strokovno tajništvo itd. Torej lahko živimo brez skrbi.« Taki ljudje pa ne mislijo, da smo organizacija mi vsi, ne pa samo poverjenstvo Ljubljana oziroma njegovi člani in da je nas vseh sveta dolž- nost brigit se za vse, kar je v dobrobit ali pa v škodo našemu stanu. Poverjen- stvo je s svojimi člani le izvršilni organ in predstavitelj organizacije in nič drugega. Ono ne bode mislilo za nas vse iz eno- stavnega vzroka, ker je to nemogoče. Pa o tej naši značilni komodnosti, morda drugi.

Torej tista naredba, ki se je meni zdela tako čudna, se glasi tako-le: »Ak- cijske družbe, pridobitne zadruge in — učiteljsvo, Učiteljsvo ki hoče biti v upravnem odboru kake akcijske družbe ali pridobitne zadruge, mora odslej prositi za dovoljenje višjega šol. sveta.«

Ko sem to prečital, sem potem preli- stal ves dnevnik, ker sem pričakoval še ene važne novice namreč, da se je vrnil z vsi nekdanjo močjo in slavo v prestolico Slovenije — doktor Šušteršič, nepozab- nega spomina. Oddahnil sem pa se prav pošteno, ker take novice nisem zasledil, ampak se prepričal, da se je vrnila samo njegova naredba. Šomnil sem se vsega čerja in vseh žrtev, ki jih je takrat imelo »srečno« kranjsko učiteljsvo, da je ob- varovalo »Učiteljsko tiskarno« pogina. Saj s pomočjo ravno te, oziroma take naredbe je prepovedal aktivnemu učitelj- stvu sodelovanje v akcijskem podjetju učiteljsva, on — takrat vsegamočni doktor Šušteršič.

In danes je zagledala zopet beli dan v svobodni domovini! Zakaj, čemu? tega ne vem. Tudi vem, da danes ne bode ško- ne, več njenega duševnega očeta. Zakaj, čerka je mrtva, duh je, ki ji da življenje. In dokler bode tako, se nam ni treba bati posledic te naredbe. Tudi to je gotovo. Samo eno bi rad vedel sedaj, v tej ne- stalni dobi, in bil bi popolnoma pomirjen, namreč: »Kako dolgo bode ostalo vsaj še tako — ako ne boljše — kakor je sedaj?« Ali je popolnoma izključeno, da bi prišel nekoč nek-tu, ki bi lahko tej naredbi dal svojega duha in ki bi zopet rezala v živo meso kakor je že rezala svoj čas? Ali smo že res preživeli tisti čas, ko je bila šola »političnim« prve vrste? Zdi se mi, da ne. Ako me hoče kdo potolažiti s tra- zamj mi že naprej povem, da pri meni ne učinkujejo. Ako mi hoče dokazati z podpisanimi pravovelnimi naredbami — zakonov še itak nimamo — mu povem,

da se pravovelnost naredbe — in tudi že zakonj — prav tako pravovelnostno razveljavljajo in postavljajo novi. Torej čemu in zakaj? »Kaj pa je tebe treba bi- le!« bi lahko vzkliknil s Prešernom...

Z naredbami je navadno velik križ v sedanjem času menda še večji kakor kdaj prej. Logike navadno ne poznajo. Pri delčnostih je še opaziti to Sokratovo hčerko, a pri pravicah se navadno skrije. Lansko leto nam ni šlo v glavo, da ni- mamo najvišje pravice državlanske — namreč pasivne v zakonodajni ali ustavni zbor. Dolžnosti imamo vse, a pravice ne. Nekaj smo ropotali in sestavljali resolu- cie, nazadnje smo pa še to opustili in se udali v usodo. In to je bilo prav. Saj tam- kaj niso potrebovali učiteljev, kakor se je pokazalo! Do letos smo bili lahko učitelji vsaj župani ali pa občinski svetovalci. Zdaj je — hvala Bogu! — tudi to šlo ra- kom žvižgat. Odslej smo samo še lahko — občinski tainiki, drugega nam ne do- volijo — naredbe. Morda pa pride nekoč naredba, ki nam vzame še to pravico. In takrat bomo gotovo rekli vsi: »Dobro in prav je. Gospodje že vedo, kaj delajo.« — Saj ko je šlo za pasivno volilno pravico v občini, se še zganili nismo. Tudi značilna poteza za naš stan v sedanjih razmerah, ko se odločnje usoda tudi našega stanu za deset in desetletja.

Iz naše organizacije.

Društvene vesti.

+ Učiteljsko društvo za Prekmurje. Da iz- beremo dva delegata in dva namestnika za po- krajinsko skupščino UJU v Celju, vabim nužno vse člane na sestanek dne 6. 8. t. l. ob 10 uri v Murski Soboti (v drž. šoli). Kdor je zadržan ali na počitnicah, sporoči do dne 4. 8. t. l. potom do- pisnice 4 imena na naslov: Predsedništvo uč. dr. za Prekmurje v Gederovcih, p. Rankovce. Za odbor A. Požegar.

+ Učiteljsko društvo za mariborski šolski okraj zboruje v četrtek dne 4. avgusta v Mariboru v mali dvorani Narodnega doma ob 10. uri s sle- dečim sporedom:

1. Stanovske zadeve.
2. Rokotvorni pouk v ljudski šoli. (Poroča tov. Ivan Robnik)
3. Predlogi.
4. Polnoštevilna udeležba je najmenitnejša sta- novska dolžnost!

Albin Spreitz, predsednik.

+ Šoštanjsko učiteljsko društvo je zboroval- lo dne 14. t. m. skupno z vranskim in gornjegrajs- kim v Šmartnem na Paki. Prihiti so tudi ne- kateri člani celjskega učiteljskega društva, tako da je bila udeležba nad vse zadovoljiva.

Tov. Stopar pozdravi vse navzoče tovariši- ce in tovariše, posebno nadzornika za šolsko vr- narstvo tov. Skulja. Predsednikom predlaga tov. Pulkota, ki podeli besedo nadzorniku Skulju. Z očitnim zanimanjem so sledili zborovalci teme- ljitim izvajanjem nadzornikovim v kmetijsko pri- rodopoznavstvenem pouku ter o smernicah za ured- bo in oskrbovanje šolskih vrtov. Predavanju je sledila jako važna debata, v kateri se je temelji- to ventiliralo vprašanje, ali zastopuje v ponazo- rovanje kmetijsko prirodoslovne snovi v osnovni šoli in v kmetijskih nadaljevalnih tečajih vzorno urejevanje šolski vrt v izmeri 10-20 arov, ali ut- bilo umestno in potrebno prikopiti vsaki šoli pri- mereno popolno gospodarstvo. Večina navzočih je stala na stališču, da zastopuje v učne svrhe velika šolski vrt, ki mora pa biti z vsem potrebnim opremljen. Ne glede nato, da učitelju nedostaja časa za nadziranje samostojnega vzornega gospo- darstva in mu manjka v mnogih slučajih tudi po- trebne strokovne naobrazbe, ni namen osnovne šole, kmetijskih in gospodinjstskih nadaljevalnih te- čajev, posredovati strokovnega kmetijskega zna- nja, ampak le zainteresirati mladino za kmetij- stvo v splošnem, natančneje jo pa seznaniti s sad- ferejo, trtorejo, vrtnarstvom in čebelarstvom. Strokovnemu kmetijskemu pouku služijo kmetij- ske šole in državna vzorna gospodarstva, ki bi se naj ustanovila po vseh sodnijskih okrajih. Ve- like važnosti je ustanovitev kmetijskih in gospo- dinjskih nadaljevalnih tečajev. Naučna uprava pa naj skrbí zato, da bode pouk na teh tečajih ravno tako honoriran, kakor pouk na obrtno nadaljeval- nih tečajih.

Predavanje o prosvetnem delu učiteljsva je izostalo, ker se predavatelj g. poverjenec za uk in bogočaste dr. Skaberne zaradi preobitega urad- nega posla zborovanja ni mogel udeležiti.

Tov. Skala nam je očrtal kulturni razvoj naš- ih bratov okraj meje ter nam slikal Gregorčiča kot pesnika preroka. Za svojo temeljito in lepo predavanje je žel obče priznanje.

Sprejete resolucije:

1. UJU poverjenstvo Ljubljana skuša dose- či, da se določi za poučevanje na kmetijskih in gospodinjstskih nadaljevalnih tečajih isti honorar, kakor je določen za poučevanje na obrtno nazo- ljevalnih šolah.

UJU poverjenstvo Ljubljana se naj zave- me zato, da se ukine veselični davek na šolske prireditve.

Skupni obed je bil pripravljen v gostilni ge. Bizjakove pri Francetu. V prijetni tovariški družbi med nagovorom in petjem se nam je le

prenaglo približevala ura odhoda. Po nagovoru tov. Kramarja so vsi navzoči zapeli narodni him- ni: »Lepa naša domovina« in »Bože pravde«. S tem se je zaključil tovariški sestanek.

Zborovanje v Šmartnem bo ostalo gotovo nam vsem v najlepšem spominu, pozabili pa tudi ne bomo naravnost oduševskih cen, s katerimi nas je osrečila gostilničarka. Ko smo zaznali za- čun, smo se vsi spogledovali in se čudili, da je tako izkoriščanje in odiranje sploh mogoče in uspešno. Stopar.

Iz Jugoslavije.

— Pokrajinska skupščina UJU po- verjenstvo Ljubljana se zaradi raznih težkoč, v prvi vrsti zaradi nastanitve udeležencev, ne more vršiti v Celju, zato se vrši skupščina po sklepu zadnje seje ožjega sosveta dne 3. in 4. septembra t. l. v Rogoški Slatini, kjer bodo uživali udeleženci po ugodnih znižanih ce- nah vse udobnosti. Okrajna društva naj pravočasno javijo delegate! — UJU, po- verjenstvo Ljubljana.

— Brez smisla za organizacijo! Vo- litve učiteljskih zastopnikov v okrajni šol- ski svet za ljubljansko okolico so poka- zale učiteljsvo tega okraja v povsem drugačni luči nego smo ga bili doslej va- jeni gledati. Napredna kandidata sta do- bila po 139 oziroma 137 glasov, medtem ko so ostali Slomškarij daleč zadaj s 47 do 49 glasov. Pa še nekaj drugega so nam pokazale te volitve: Okrajno učiteljsko društvo za ljubljansko okolico ima po svojem zadnjem društenem seznamu 107 članov. Če primerjamo to število z gorenjim številom oddanih glasov, tedaj se nam pokaže, da je v ljubljanski okolici okrog 30 naprednih učiteljev oziroma učitelj- c, ki se niso vključili v UJU. Kje je iskati vzroka temu nelepemu pojavu, da ne rabimo drugega izraza? Kje drugje, če ne v nas samih, v pomanjkanju prave stanovske zavednosti posameznih članov našega stanu! In te nezdrave razme- re niso doma samo v ljubljanski okolici, ta pojav stanovske nezavednosti je opa- žati več ali manj skoro po vseh šolskih okrajih širom Slovenije. Čitajte n. pr. po- ročilo društva za mariborski šolski okraj v zadnjem »Tovarišu«, kjer poziva tov. predsednik vse še nevlaniene tovariše (tovarišice) v okraju, »da se čimpreje or- ganizirajo prečitajoč imena dotičnih sta- novskih »divjakov«. Pa — če hočete — še en dokaz stanovske brezbrzičnosti, ki nam ga nudisledce napoverjenstvo UJU naslovljeno pismo: »Podpisani uljudno prosim, da naj se mu sporoči, ako je član UJU! V slučaju da ni, potem prosim, naj se ga blagovolji vpisati kot člana UJU ter mu poslati položnico v svrhu plačila člana- rine, N. N.« Če sedaj vzamemo, da je v vsakem okraju povprečno po 10 takih ne- zavednežev, okrajnih društev pa je 31, tedaj imamo v Sloveniji nad 300 učiteljsva, ki drži roke križem ter od strani gleda delo svojih tovarišev in uživa sad- ove njihovega truda! To je črn madež na naši celokupnosti, ki ga moramo čim- preje odpraviti pri vsakem društvu, pa naj stane kolikor hoče! Na celokupnem članstvu naše organizacije je, da privede vse te nezavedne ljudi pod okrilje UJU. Postopanje tov. predsednika društva za mariborski okraj je posnemanja vredno. Ako storimo tozadevno vsi svojo dolž- nost, potem imamo, da se nam ne bo tre- ba več pritoževati, da se 10% sloven- skega učiteljsva nahaja zunaj svoje sta- novske organizacije. Vsi smo tu, da vsak po svoji moči in zmožnosti prispevamo za skupno dobro svojega stanovskega in narodnega ujedinjenja, da smo zidarji svoje in narodove boljše bodočnosti!

— Vozne ugodnosti na državnih že- leznih. Z ozirom na tozadevne vesti raznih listov se je naš strokovni tajnik informiral na merodajnem mestu, kjer pa še nimajo nikakega uradnega obve- stila. Zato opozarjamo naše članstvo, da bi bile za enkrat prošnje brezuspešne. Čin poizvemo o stvari nekaj pozitivne- ga, objavimo to takoj v listu.

— Opcija za državljanstvo v naši državi. Od raznih strani prejemamo vpra- šanja, kaj je ukreniti vsem tistim tovari- šem (tovarišicam) ki so pristoini v zase- dno ozemlje, da ne pridejo v kako ne- prikliko, ker morda še niso optirali za naš- o državo. Ker velja opcijska pravica za vse javne uslužbence, torej tudi za učiteljsvo, v enaki in isti meri bodi nam kot odgovor dovoljeno, da citiramo be- sede ki jih z ozirom na izvrševanje op- cijske pravice navaja »Poštini Glasnik« v svoji 12. števi, z dne 15. t. m. Tam stoji tako: »Če ne izide v kratkem drugačna na- redba, lim svetujemo, da optirajo, poseb- no na provizorni nameščenci. Rok za op-

cijo poteče 2. avgusta t. l. Dr. Rybač je na mnenja, da ta rok ne drži in poroča Primorcem drugače z ozirom na napačne vesti o roku za opcijo v »Jugoslaviji« z dne 12. julija. Za naš važen del njego- vega članka se glasi takole: Sicer pa ni- ma ta dan (2. avgust) za opcijski rok ni- kake važnosti. Za izvrševanje opcijske pravice je namreč merodajna izključno le uredba od 25. novembra l. 1920, št. 271 »Službenih Novin« z dodatno uredbo od 23. decembra 1920. V zmislu § 12 prvo- navedene uredbe pa začne opcijski rok za osebe, ki imajo domovinsko pravico na ozemlju zasedenem od Italije, teči šele od trenotka, ko se reši vprašanje držav- ne meje proti Italiji in ko bode Italija evakuirala naše dotične kraje. Tak rok torej sploh ni še začel teči, ker ni Italija do danes še izpraznila onega zasedenega ozemlja. Tudi pravi uredba izrecno, da bode ministrstvo za notranje stvari za- četek roka svojčas objavilo. V kolikor je meni znano, take objave do sedaj še ni bilo in je tudi ni moglo biti, ker ni še vse ozemlje izpraznjeno. V Italiji je bilo to vprašanje drugače rešeno. S kr. odlo- kom od 30. dec. l. 1920, št. 1890 je bil namreč za izvrševanje opcijske pravice za laško državljanstvo določen rok do 15. julija 1921. Ob pogajanjih v zmislu čl. II rapalske pogodbe sem laškega za- stopnika g. Salato na to razliko opozoril in izrazil željo, naj se v obojestranskem interesu to vprašanje enakomerno reši. Sporazumela sva se na to, da se opcijski rok za naše laške državljane podaljša do 31. decembra 1921. Neposredno pred svo- jim, odhodom iz Pima sem slišal, da je laška vlada že izdala kraljevi odlok v tem zmislu. O stvari sem seveda poročal naši vladi; no ona se o tem vprašanju ni še izjavila. Vsekakor pa z ozirom na gori- rečeno ni nikakega dvoma, da za primor- ske Jugoslovence, ki bi hoteli optirati za Jugoslavijo, ni niti še začel teči opcijski rok.« Tako torej dr. Rybač! Prizadetim tovarišem (tovarišicam) je sicer dano na razpolago, da se drže Rybačeve razlage, vendar pa im, da se izognejo vsem mo- rebitnim zmedam in sitnostim, svetujemo, da optirajo do 2. avgusta.

— Društvo učitelja gradi škola v Hrvatski in Slavoniji je zborovalo dne 3. julija v Učitelji domu v Zagrebu. Zboro- vanje je otvoril predsednik Jos. Kovače- vič. Po pozdravnih besedah je predlagal, naj odpošljejo zborovalci na kabinetno pisarno v Beogradu brzojavko, ki bi izra- žala iskreno zadoščenje, da se je pone- srečil atentat na našega prestolonasled- nika. Predlog so zborovalci navdušeno sprejeli. Nato je podal tajnik Dušan Žido- vec izčrpano poročilo o društenem deto- vanju. Opisal je vsa pota in vse boje društvenega vodstva, da bi doseglo pravi- čno ureditev službenega razmerja me- ščanskošolskega učiteljsva. Uspeha do- slej navzlic vsem naporom ni bilo. Hrvat- ske meščanske šole bijejo težek boj za obstanek. Nadzorujejo jih nadzorniki za ljudske šole, ker so z njimi združene. Gblast zapira meščanske šole in usta- navlja v popolnem nerazumevanju ljud- skih prosvetnih potreb — gimnazije. Na anketo, ki je v Beogradu izdelovala šol- ski zakon, niso bili pozvani zastopniki meščanskih šol. Nujna potreba je, da se združi učiteljsvo meščanskih šol iz Hr- vatske in Slavonije, Dalmacije, Sloveni- je, Vojvodine in drugih pokrajin v skupno organizacijo. Zahtevati moramo, da se ponovi v počitnicah anketa za šolski za- kon, ki bo obravnavala meščansko šol- stvo. Na anketi naj bojo zastopane me- ščanske šole vseh pokrajin v Jugoslaviji. Zborovalci so sklenili, da tozadevno re- solucijo takoj pošljejo ministrstvu v Beograd. Predsednik je pripomnil, da je dobil pravkar poročilo o nameravani an- keti ki jo je zahtevalo tudi novoustanov- ljeno društvo meščan. učiteljsva v Voj- vodini. Po poročilu blaginika je pozdra- vil predsednik zastopnika slovenskih meščan. šol. Drag. Humeke, ki je nato v daljšem poročilu opisal razmere meščan- skih šol in učiteljsva v Sloveniji. Rado- stno je pozdravil namero, da ustanovimo enotno falango, da izvojujemo bodočnost meščanski šoli in nje učiteljsvu. Izrazil je željo, da bi bila ta organizacija v okvi- ru združenja. Če bi pa njega vodstvo ne hotelo ali ne moglo najti forme za vzpre- jem, se pa tudi ne bomo strašili samo- stojne organizacije, ki bo zadosti močna za delo in — boj. Predsednik Kovačević predlaga, da skličemo v jeseni delegate iz vse Jugoslavije na posvetovanje v enotni organizaciji učiteljsva meščanskih šol. Predlog je bil soglasno sprejet in za hrvatsko društvo takoj določeni delegati. Sledilo je še posvetovanje o enotnih uč- nih načrtih in je bila sprejeta resolucija v prilog oženjenim učiteljicam, ki se čutijo

z ozirom na svoje pošteno delo prav tako prikrajšane kot naše tovarišice. Po zborovanju je sprejeto nekaj tovarišev slovenskega gošta na razstavo »Radiše«, kjer je bilo razstavljenih vse polno izdelkov vajencev. Hrvatje so z ozirom na vzgojo obrtnega naraščaja občudovanja vredni. Dobro bi bilo, da bi si naši mero-dajni krogi ogledali delovanje društva »Radiša« in bi tudi pri nas ustvarili kaj sličnega. V posebnem oddelku je bila razstava risarskih in rokotvornih izdelkov meščanske šole. Rokotvorni pouk na dotični šoli vodi strok, uč. Marijan Markovac, ki je rade volje razložil svoje delo in načrte, ki jih ima za bodoče delovanje v tem pogledu. Tudi tu bi se mi lahko kaj naučili od bratov, ki tako radi pozabljamo na nje. Posebno te omembe vredna narodna ornametika na izdelkih Slovenske tovarišice opozarjamo na narodopisni muzej, ki ga otvorijo sedaj v Zagrebu. Učiteljice risanja naj si ogledajo te ogromne zbirke narodnega blaga, ki je v njih nagromadenega toliko še ne uporabljenega gradiva.

— **Tovarišicam!** V počitnicah priredim v Ljubljani ob času velesoja razstavo belokranjskih vzorcev. Predvsem bo to kompletna zbirka tov. Poldke Bavdkove iz Vinice. Poleg originalnih vzorcev bodo tudi razna dela z narodnimi motivi, da se pokaže uporaba ornametov. Vmes pa bodo razni svatovski nakiti in drugi belokranjski predmeti. Opozarjam tudi na prireditve v kmet. paviljonu na sejnušcu, kjer razstavim belokranjsko domačo obrt: izdelovanje platna, pisanje, trakov, čipk, čarap. Vse to se bo delalo na licu mesta. Kdor bo takrat v Ljubljani (od 13. do 24. avgusta), naj ne zamudi te prilike. **Božo Račić.**

— **Stiridesetletnico mature praznuje** letos ljubljanski tovariš Luka Jelenc. Jakob Furlan, Gale Franc in prof. Anton Funtek. Gospodom jubilarantom naše iskrene čestitke!

— **Iz Črnomlja.** Črnomaljska šola je priredila razstavo ženskih ročnih del in risarskih izdelkov. Obiskovalec odide zadovoljen, ker vidi dobro voljo in pridnost otrok in učiteljev. Posebno nas veseli lep uspeh pri ženskih ročnih delih, ki ga je dosegla tov. ž. r. d. Vončinova. Veseli nas, da se je lotila tudi zelo hvaležnih in krasnih narodnih vezenin. Imela je srečno roko zlasti pri izdelovanju torbic, ki so res elegantne. To je najlepši dokaz, da so narodne stvari najlepše, če se jih okusno uporabi in se pri tem ozira tudi na material. Iz srca želimo, da se belokranjske vezenine zopet razširijo in to potom šol. Vzorce imamo v Sičevih vezeninah, če pa kateri kaj ne razume, naj se obrne na Poldko na Vinici. Črnomaljski šoli čestitamo na lepem uspehu.

Na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani je bilo koncem šolskega leta 1920/21. 170 gojencev; od teh je bilo 17 gojencev odlično sposobnih, 106 sposobnih, ponavljalni izpit se je dovolil 29 gojencem (17%), nesposobnih je bilo 15, neizprašanih 3. — Na drž. ženskem učiteljskem v Ljubljani je bilo 183 gojenk; odlično sposobnih je bilo 61, sposobnih 101, nesposobni 2 (1%), ponavljalni izpit je dovoljen 13 gojenkam (7%), neizprašanih je bilo 6 gojenk.

— **Zrelostni izpit na drž. moš. učiteljskem v Mariboru.** K zrelostnemu izpitu na drž. moš. učiteljskem v Mariboru se je zgledalo 45 kandidatov in kandidatkinj. Izpit se je vršil pod predsedstvom viš. šol. nadzornika dr. L. Poljanca od 7. do 13. julija t. l. Uspehi so bili sledeči: a) izpit so prestali: gg. Bitenc Rado, Božičnik Roman, Čeh Branimir, Frass Pavla, Golob Emilija, Jerković Nikola, Klampfer Marica, Klinc Drago, Knapič Viktor, Korber Franc, Košuta Josipina, Kovačič Edvard, Kozar Franjo (z odliko), Kramar Vladimir, Kregar Anton, Pozné Marija (z odliko), Ravbar Ciril, Rudež Josip (z odliko), Stanzer Josip, Straus Mica (z odliko), Šegula Josip (z odliko), Trobec Milena, Zidar Milovan, Zabkar Marica (z odliko), Topolnik Ludovika, Košenina Vladimir, Hlebec Ivan, Babič Filip, Kaspar Franc, Korber Vida, Rauter Slava, Godic Rudolf, Skaza Aleksander, Gasenburger Štefan, Lovrec Štefka in Radek Adrijana; b) Ponavljalni izpit iz enega predmeta je dobilo 5 kandidatov(inj); c) Med izpitom so odstopili 3 kandidatje; d) 1 kandidatinja je bila pri dopolnilnem izpitu iz slovensčine reprobirana.

— **V Zatičini na Dolenjskem** je umrla 15. t. m. gospa Marija Lebanova, soproga vpokojenega šolskega ravnatelja, tov. Antona Lebana. Pokojnico je pregnala vojna iz solčne Goriške v prijazno Zatičino, ki ji je dala po dolgih letih begunstva mirno počivališče. Tova-

rišu soprogo in preostali naše iskreno sožalje, blagi pokojnici pa mir in pokoj!

— **Smrtna kosa.** Dne 13. t. m. je nagloma, vsled izbruha krvi, umrla učiteljica tov. Marijana Torelli iz Skaručine. Na Boh. Belj je bila na počitnicah pri znanjih ter je mislila, da jo bode gorenjski zrak res pozdravil in otel sluteče učiteljske bolezni, pa smrt jo je prihitela v zdravljenju. Službovala je v Mengšu in v Rožku na Koroškem in slednje v Skaručini. Pod Osojnic na tukajšnjem pokopališču Boh. Bele bode sanjala večne sanje nasproti »Babjega zoba« ter ob šunljanju naše histre Save. Naj v miru počiva! — Umrl je v Bregu pri Celju vpokojeni nadučitelj Ivan Rupnik v 82. letu svoje starosti. P. v m.!

— **V Hrastniku** je priredila domača učiteljica tov. Hermina Lundovala dne 16. pr. m. sestanek ženske šole odrasle mladine. Zbralo se je nad 50 deklet večinoma iz delavskih krogov, ki so pazno in z zanimanjem sledila izvajanjem predavateljice, ki jim je tolmačila pomen in važnost vidov dana in jih tudi sicer božila za državnog in narodno misel. Navdušena dekleta so izrazila željo, da bi se take prireditve še ponavljale. — Pohvalno omenjamo ta nastop tovarišice Lundovala, ki dobro umeva prosvetno delo slovenske učiteljice tudi izven šole, z željo, da najde med tovarišicami obilo posnemovalk.

— **Solarska veselica.** Tudi v Bukovici nad Škofjo Loko je šolska mladina pod vodstvom učitelja Stef. Scheina napravila 10. jul. solarsko veselico. Na programu je bilo dvoglasno petje, katero je učitelj Schein spremljal na kitari, deklaracije in igra »Teta iz Amerike«. Vse točke so vzpele prav dobro. Posebno je ugajala točka: »Telovadba s petjem«, ob kateri je učitelj pel s sonornim glasom »Slepca«, a dekleta na odr. so mimično kazale slepčeve občutke. Vstopnine ni bilo, a župljani so vendar darovali toliko, da je tisočak prebitka. Zanimivo in hvale vredno je da je oder, dekoracije itd. učitelj sam napravil. Vsa čast!

— **K razpisom služb na meščanskih šolah.** Tov. D. H. se v 27. štev. »Uč. T.« hudiče, da so se predčasno razpisala mesta učiteljev, ki imajo v dekretih dovoljen rok za polaganje izpitov. Mnenja sem, da se teh služb sploh naj ne razpisuje, ker so itak namenjena dotičnim osebam, ki ji že zasedajo. Tako je bilo lani na mariborski meščanski šoli razpisano strok. učit. mesto za II. sk., pa prostim razpisano samo za enega prošnjika. Ker pa je isti dobil boljšo službo, zato je prošnjo odtegnil. Za mesto pa je prošil tudi nek nepoklican kompetent. Da ni trebalo mesta oddati, so mi podžali pod nos § 8 zakona z dne 17. maja 1877. To po pravici! Mesto je zasedel potem neizprašan učitelj, najbrž s klavzulo. Letos so mesta razpisana zopet samo za poklicane. Zato so lanskemu nepoklicancu tudi letos že odkimali. In to tudi po pravici! Zato mi ni jasno, čemu se taka mesta sploh razpisujejo. Tudi mi ni jasno, čemu je izdal viš. šol. svet neke smernice, po katerih se naj sestavljajo ternopredlogi. — **Korošec.**

— **Članarina in darila za učiteljski konvikt.** Učiteljsko ljubljanske okolice na sestanku koncem šolskega leta v Kašiču zbralo K 400.—

P. N. NAROČNIKOM!

Zadnje dni prihaja dan na dan vse polno prošenj, naj bi se za dobo počitnic naročnikom premenili naslovi. Vsem prizadejim naznanjam, da tem prošnjam ni mogoče ustreči, ker smo naslove ravnokar z velikim trudom uredili in bi nastala s premenjanjem naslovov velika zmešnjava in bi povzročilo unravi velike nepotrebne stroške. — Cenjeni tovariši(ice) naj naprosijo poštne urade, da pošiljajo liste za njimi. Upravnik.

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine itd. prodaja in sprejema zanje naročnino knjižarna »Učiteljske tiskarne v Ljubljani«, Frančiškanska ulica št. 6.

Publikacije Slovenske Matice. »Matica«, je izdala ravnokar kot izredni izdanki dve knjigi in sicer: Pavla Golice lirske zbirke »Pesmi o zlat laskah« in Frana Finžgarja ljudsko dramo »Razvalina življenja«. Člani Slovenske Matice, ki so za tekoče leto že poravnali članarino, in ustanovniki dobe omenjeni knjigi broširani po 18 K in vezani po 24 K. Za druge, ki niso matični člani, je cena broširanih in vezanih izvodov za 6 K višja. Od knjig, ki jih ima Matica še iz prejšnjih let v izdajo, opozarjamo na Dostojevskega - Levstika »Zapiske iz mrtvega doma (20 K), Radivoja Peterlina - Petruške pesmi »Po cesti in stepi«

(8 K), dr. Fr. Detela »Tajski promet« (16 K), Ksaverja Meška zbirko novel »Slike« (16 K) Zofke Kveder - Demetrovič povest »Njeno življenje« (12 K), Etbina Kristana sanjsko zgodbo »Pertinčarjevo pomlajenje« (12 K) ter še na razne zvezke Zabavne in Knezove knjižnice, na razne zbornike itd. — Pri nakupu matičnih knjig imajo Matičarji 25 odstotkov popusta. — Za tekoče leto so štiri knjige, ki izidejo kot redna izdanka, do malega dotiskane. Letnina znaša 40 K. Prosim, vse tiste člane, ki za letošnje niso plačali članarine, naj to čimprej stori. Vse druge pa vabimo, naj se blagovolijo pridružiti krogu članov »Slovenske Matice«. — Zemljevid slovenskega ozemlja se uska ter kmalu izide. — Uradne ure pisarne Slovenske Matice, Kongresni trg 7, I. nadst., so ob počitnicah vsak torek in petek od 3. do 5. ure popoldne.

Letno poročilo I. mestne šestrazredne ljudske šole v Ljubljani o šolskem letu 1920-21. — Kakor vsako leto, tako je tudi letos izdalo voljo I. mestne deške ljudske šole prav lečno poročilo, toliko glede vsebine, kolikor glede oblike. Poročilo obsega sledeče sestavke: 1. Rodovina Karagjorgijevičev. 2. Molitev za domovino. — 3. Šolska oblastva. — 4. Učiteljski zbor. — 5. Imenik učencev in 6. Letopis. Poročilo krasita dve sliki: regenta Aleksandra in vojvode Mišića. Iz poročila posnemamo, da je bilo koncem šolskega leta na šoli 615 učencev; od teh je bilo sposobnih za prestop v višji razred 542, nesposobnih 67, neizprašanih pa 6. Za vstop v srednje šole se je prijavilo 58 učencev. Ravnatelj J. J. Dimnik, ki se ni strahil stroškov, pri izdaji letnega poročila, gre vse priznanje in to tolikobolj, ker je šola na Ledinji tudi to leto edina med sovrstnicami v Ljubljani, ki si je upala z letnim poročilom na svetlo.

Jugoslovanski posojilničar in zadrugar. Prejeli smo: Vsled spodbude zadrugarjev, osobit. zadrugarjev revizorjev, da izdam svojo, pred 15 leti izšlo in popolnoma razpečano knjigo »Slovenski posojilničar« v drugem oz. tretjem natisu, ki je bilo po njej, edini te vrste v Jugoslaviji, veliko povpraševanje. Pod novim naslovom »Jugoslovanski posojilničar in zadrugar« bo obsegala za slovenske posojilnice in druge jugoslovanske zadruge obilo pouka v slovensčini, nekoliko tudi v srbohrvaščini. Govorila bo o novih davkih (invalidnina, pristojbinski nametek in dr.), o novem kolkovanju, o novih obligatoričnih zadrukah in pri nesli mnogo novih časn. primernih mišljajev za zadrugarstvo. Knjiga bo stala 50 K (broširana), oz. 60 K (vezana). Da mi bo mogoče določiti visokost naklade, vabim cenjene zadruge, da se naroče na knjigo in pošljejo naročnino po priloženi položnici. Ivan Lapajne, šolski ravnatelj v p. in predsednik Okrajne posojilnice v Krškem.

»Kres«, družinski list, 2. julijem je pričel izhajati v Ljubljani družinski list pod gorenjim naslovom. Vsebine I. številke je prav raznovrstna: Zabavni del. Proza: A. Cerkevnik: Padel za domovino. L. N. Tolstoj: Kmet in tujec. L. Kuhar: Obračun: J. Suchy: Tri indijske pripovedke. — Pesmi: E. Tiran: Človek. F. Roš: Žena. R. Schacherl: V jasnih nočeh. J. Kovič: Pred skrivnostjo. R. Rekar: Premišljevanje. S. Škerl: Pesem moje matere. — Poučni del: P. Kunaver: Gore in mi. I. Mihevc: Livarji kovin v starem veku. — Vestnik: Telovadba. Sport. Socialni vestnik. Književnost. — Slike: Vojna vojni L. N. Tolstoj. Borec. Odpočitek. Babica. Vrh Triglava s Kredarico. Slap Peričnik. Aljažev stolp. S. K. »Svoboda«. Šahovski diagram. — Razno: Vsem našim prijateljem! Šah. Smešnice. To in ono. Naše slike. — Iz navedene vsebine je razvidno, kakšno smer bi zastopal novi list. Uredništvo pa hoče listov program razširiti preko običajnih meja podobnih listov ter pravi: »Posebnost našega lista bo morda ta, da se postavimo v boj proti vsem zlom in napakam, ki so se ukoreninile in večji del po krivdi naših voditeljev še ne iztrebile iz našega ljudstva. Alkoholizem, pretepaštvo, in toleranca v vseh svojih oblikah, nevednost — zoper to in podobno bomo organizirali silen odpor. Nasprotno pa bomo skušali vzbuditi smisel in zanimanje za vse, kar današnje človeštvo poseduje kot svoje višje duševne vrednote.« — Naročnina znaša celo letno 20 dinarjev. Vse pošiljave sprejema upravništvo ozir. uredništvo v Ljubljani, Aleksandrova cesta št. 5.

Štev. 1839.

RAZPIS UČNIH MEST.

Po naročilu višjega šolskega sveta z dne 28. maja 1921, štev. 6699, se razpisuje v stalno namestitev na državni meščanski šoli v Dolnji Lendavi služba za ravnatelja in po ena služba za strokovnega učitelja I., II. in III. skupine.

Redno opremljene prošnje je treba vložiti po službeni poti najkasneje do dne 31. julija 1921

pri podpisnem okrajnem šolskem svetu. Okrajni šolski svet za Prekmurje Murska Sobota, dne 30. junija 1921.

Predsednik: Lipovšek, s. r.

Odgovorni urednik:

Franc Strukelj.

Last in založba UJU — poverjenišva Ljubljana.

Tiska »Učiteljska iskarna« v Ljubljani.

GALERIJA NAŠIH MOŽ.

Po originalih akad. slikarja prof. Koželja je začela Učiteljska tiskarna izdajati portrete naših mož.

Ravnokar so izšli v dvobarvnem tisku: Valentin Vodnik, Anton Martin Slomšek, Josip Stritar. Velikost: 47 × 61. — Cena vsaki sliki 3 din. (ovoj in poštnina posebej). Slike so namenjene šolam, društvom, javnim lokalom, zasebnikom. Naročila sprejema in izvršuje

Knjižarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani,
Frančiškanska ulica 6.

Učiteljska tiskarna r. z. z o. z. v Ljubljani
je izdala in založila knjigo:

Pavel Kunaver:

Na planine.

S 16 slikami. Cena 50 K.

Knjiga je nepogrešljiva za vsakega turista, potrebna za vse, ki se hočejo posvetiti turisti, zanimiva za vsakogar, ki ima le količikaj čuta za krasoto našega divnega planinskega sveta. Brez nje ne sme biti nobena šolarska, ne učiteljska knjižnica, ker vzbuja ljubezen do domovine. Vzemite jo v roke in čitajte jo! Preverili se boste, da je na slovenskem književnem trgu malo takih knjig kakor je ta.

Večletno jamstvo!

Ugodni plačilni pogoji!

Tvrška JOSIP PETELINC
— LJUBLJANA — Sv. Petra nasip št. 7 —

Na veliko!

se priporoča kot **edina tovarniška zaloga** šivalnih strojev **Gritzner** v vseh opreman. Material in izvršba **predvoja**. Istotam se dobivajo igle, strojni deli za vse sisteme strojev, strojno olje, toaletne potrebščine, modno blago in galanterija. — Sprejemajo se tudi vsakovrstna strojna popravila.

Na malo!

Ljubljana — Sv. Petra nasip št. 7 (tik gostilne »Pri fajmostru«.)

Večletno jamstvo!

Ugodni plačilni pogoji!

z ozirom na svoje pošteno delo prav tako prikrajšane kot naše tovarišice. Po zborovanju je sprejelo nekaj tovarišev slovenskega gosta na razstavo »Radiše«, kjer je bilo razstavljenih vse polno izdelkov vajencev. Hrvatje so z ozirom na vzgojo obrtnega naraščaja občudovanja vredni. Dobro bi bilo, da bi si naši mero-dajni krogi ogledali delovanje društva »Radiša« in bi tudi pri nas ustvarili kaj sličnega. V posebnem oddelku je bila razstava risarskih in rokotvornih izdelkov meščanske šole. Rokotvorni pouk na dotični šoli vodi strok, uč. Marijan Markovac, ki je rade volje razložil svoje delo in načrte, ki jih ima za bodoče delovanje v tem pogledu. Tudi tu bi se mi lahko kaj naučili od bratov, ki tako radi pozabljamo na nje. Posebno te omembe vredna narodna ornametika na izdelkih Slovenske tovarišice opozarjamo na narodopisni muzej, ki ga otvorijo sedaj v Zagrebu. Učiteljice risanja naj si ogledajo te ogromne zbirke narodnega blaga, ki je v njih nagromadenega toliko še ne uporabljenega gradiva.

— **Tovarišicam!** V počitnicah priredim v Ljubljani ob času velesoja razstavo belokranjskih vzorcev. Predvsem bo to kompletna zbirka tov. Poldke Bavdkove iz Vinice. Poleg originalnih vzorcev bodo tudi razna dela z narodnimi motivi, da se pokaže uporaba ornametov. Vmes pa bodo razni svatovski nakiti in drugi belokranjski predmeti. Opozarjam tudi na prireditve v kmet. paviljonu na sejnušču, kjer razstavim belokranjsko domačo obrt: izdelovanje platna, pisanje, trakov, čipk, čaran. Vse to se bo delalo na licu mesta. Kdor bo takrat v Ljubljani (od 13. do 24. avgusta), naj ne zamudi te prilike. **Božo Račić.**

— **Stiridesetletnico mature praznuje** letos ljubljanski tovariš Luka Jelenc. Jakob Furlan, Gale Franc in prof. Anton Funtek. Gospodom jubilarom naše iskrene čestitke!

— **Iz Črnomlja.** Črnomaljska šola je priredila razstavo ženskih ročnih del in risarskih izdelkov. Obiskovalec odide zadovoljen, ker vidi dobro voljo in pridnost otrok in učiteljev. Posebno nas veseli lep uspeh pri ženskih ročnih delih, ki ga je dosegla tov. ž. r. d. Vončinova. Veseli nas, da se je lotila tudi zelo hvaležnih in krasnih narodnih vezenin. Imela je srečno roko zlasti pri izdelovanju torbic, ki so res elegantne. To je najlepši dokaz, da so narodne stvari najlepše, če se jih okusno uporabi in se pri tem ozira tudi na material. Iz srca želimo, da se belokranjske vezenine zopet razširijo in to potom šol. Vzorce imamo v Sičevih vezeninah, če pa kateri kaj ne razume, naj se obrne na Poldko na Vinici. Črnomaljski šoli čestitamo na lepem uspehu.

Na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani je bilo koncem šolskega leta 1920/21. 170 gojencev; od teh je bilo 17 gojencev odlično sposobnih, 106 sposobnih, ponavljalni izpit se je dovolil 29 gojencem (17%), nesposobnih je bilo 15, neizprašanih 3. — Na drž. ženskem učiteljskem v Ljubljani je bilo 183 gojenk; odlično sposobnih je bilo 61, sposobnih 101, nesposobni 2 (1%), ponavljalni izpit se je dovolil 13 gojenkam (7%), neizprašanih je bilo 6 gojenk.

— **Zrelostni izpit na drž. moš. učiteljskem v Mariboru.** K zrelostnemu izpitu na drž. moš. učiteljskem v Mariboru se je zgledalo 45 kandidatov in kandidatkinj. Izpit se je vršil pod predsedstvom viš. šol. nadzornika dr. L. Poljanca od 7. do 13. julija t. l. Uspehi so bili sledeči: a) izpit so prestali: gg. Bitenc Rado, Božičnik Roman, Čeh Branimir, Frass Pavla, Golob Emilija, Jerković Nikola, Klampfer Marica, Klinc Drago, Knapič Viktor, Korber Franc, Košuta Josipina, Kovačič Edvard, Kozar Franjo (z odliko), Kramar Vladimir, Kregar Anton, Pozné Marija (z odliko), Ravbar Ciril, Rudež Josip (z odliko), Stanzer Josip, Straus Mica (z odliko), Šegula Josip (z odliko), Trobec Milena, Zidar Milovan, Zabkar Marica (z odliko), Topolnik Ludovika, Košenina Vladimir, Hlebec Ivan, Babič Filip, Kaspar Franc, Korber Vida, Rauter Slava, Godic Rudolf, Skaza Aleksander, Gasenburger Štefan, Lovrec Štefka in Radek Adrijana; b) Ponavljalni izpit iz enega predmeta je dobilo 5 kandidatov(inj); c) Med izpitom so odstopili 3 kandidatje; d) 1 kandidatinja je bila pri dopolnilnem izpitu iz slovenščine reprobirana.

— **V Zatičini** na Dolenjskem je umrla 15. t. m. gospa Marija Lebanova, soproga vpokojenega šolskega ravnatelja, tov. Antona Lebana. Pokojnico je pregnala vojna iz solčne Goriške v prijazno Zatičino, ki ji je dala po dolgih letih begunstva mirno počivališče. Tova-

rišu soprogo in preostali naše iskreno sožalje, blagi pokojnici pa mir in pokoj!

— **Smrtna kosa.** Dne 13. t. m. je nagloma, vsled izbruha krvi, umrla učiteljica tov. Marijana Torelli iz Skaručine. Na Boh. Belj je bila na počitnicah pri znanjih ter je mislila, da jo bode gorenjski zrak res pozdravil in otel sluteče učiteljske bolezni, pa smrt jo je prihitela v zdravljenju. Službovala je v Mengšu in v Rožku na Koroškem in slednje v Skaručini. Pod Osočnico na tukajšnjem pokopališču Boh. Bele bode sanjala večne sanje nasproti »Babjega zoba« ter ob šumljanju naše histre Save. Naj v miru počiva! — Umrl je v Bregu pri Celju vpokojeni nadučitelj Ivan Rupnik v 82. letu svoje starosti. P. v m.!

— **V Hrastniku** je priredila domača učiteljica tov. Hermina Lundovala dne 16. pr. m. sestanek ženske šole odrasle mladine. Zbralo se je nad 50 deklet večinoma iz delavskih krogov, ki so pazno in z zanimanjem sledila izvajanjem predavateljice, ki jim je tolmačila pomen in važnost vidov dana in jih tudi sicer božila za državnog in narodno misel. Navdušena dekleta so izrazila željo, da bi se take prireditve še ponavljale. — Pohvalno omenjamo ta nastop tovarišice Lundovala, ki dobro umeva prosvetno delo slovenske učiteljice tudi izven šole, z željo, da najde med tovarišicami obilo posnemovalk.

— **Solarska veselica.** Tudi v Bukovici nad Škofjo Loko je šolska mladina pod vodstvom učitelja Stef. Scheina napravila 10. jul. solarsko veselico. Na programu je bilo dvoglasno petje, katero je učitelj Schein spremljal na kitari, deklaracije in igra »Teta iz Amerike«. Vse točke so vzpele prav dobro. Posebno je ugajala točka: »Telovadba s petjem«, ob kateri je učitelj pel s sonornim glasom »Slepca«, a dekleta na odr. so mimično kazale slepčeve občutke. Vstopnine ni bilo, a župljani so vendar darovali toliko, da je tisočak prebitka. Zanimivo in hvale vredno je da je oder, dekoracije itd. učitelj sam napravil. Vsa čast!

— **K razpisom služb na meščanskih šolah.** Tov. D. H. se v 27. štev. »Uč. T.« hudiče, da so se predčasno razpisala mesta učiteljev, ki imajo v dekretih dovoljen rok za polaganje izpitov. Mnenja sem, da se teh služb sploh naj ne razpisuje, ker so itak namenjena dotičnim osebam, ki ji že zasedajo. Tako je bilo lani na mariborski meščanski šoli razpisano strok. učit. mesto za II. sk., pa prostim razpisano samo za enega prošnjika. Ker pa je isti dobil boljšo službo, zato je prošnjo odtegnil. Za mesto pa je prošil tudi nek nepoklican kompetent. Da ni trebalo mesta oddati, so mi podžali pod nos § 8 zakona z dne 17. maja 1877. To po pravici! Mesto je zasedel potem neizprašan učitelj, najbrž s klavzulo. Letos so mesta razpisana zopet samo za poklicane. Zato so lanskemu nepoklicancu tudi letos že odkimali. In to tudi po pravici! Zato mi ni jasno, čemu se taka mesta sploh razpisujejo. Tudi mi ni jasno, čemu je izdal viš. šol. svet neke smernice, po katerih se naj sestavljajo ternopredlogi. — **Korošec.**

— **Članarina in darila za učiteljski konvikt.** Učiteljsko ljubljanske okolice na sestanku koncem šolskega leta v Kašiču zbralo K 400.—

P. N. NAROČNIKOM!

Zadnje dni prihaja dan na dan vse polno prošenj, naj bi se za dobo počitnic naročnikom premenili naslovi. Vsem prizadejim naznanjam, da tem prošnjam ni mogoče ustreči, ker smo naslove ravnokar z velikim trudom uredili in bi nastala s premenjanjem naslovov velika zmešnjava in bi povzročilo unravi velike nepotrebne stroške. — Cenjeni tovariši(ice) naj naprosijo poštne urade, da pošiljajo liste za njimi. Upravnik.

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine itd. prodaja in sprejema zanje naročnino knjižarna »Učiteljske tiskarne v Ljubljani«, Frančiškanska ulica št. 6.

Publikacije Slovenske Matice. »Matica«, je izdala ravnokar kot izredni izdanki dve knjigi in sicer: Pavla Golice lirska zbirka »Pesmi o zlat laskah« in Frana Finžgarja ljudsko dramo »Razvalina življenja«. Člani Slovenske Matice, ki so za tekoče leto že poravnali članarino, in ustanovniki dobe omenjeni knjigi broširani po 18 K in vezani po 24 K. Za druge, ki niso matični člani, je cena broširanih in vezanih izvodov za 6 K višja. Od knjig, ki jih ima Matica še iz prejšnjih let v izdalog, opozarjamo na Dostojevskega - Levstika »Zapiske iz mrtvega doma (20 K), Radivoja Peterlina - Petruške pesmi »Po cesti in stepi«

(8 K), dr. Fr. Detela »Tajski promet« (16 K), Ksaverja Meška zbirko novel »Slike« (16 K) Zofke Kveder - Demetrovič povest »Njeno življenje« (12 K), Etbina Kristana sanjsko zgodbo »Pertinčarjevo pomlajenje« (12 K) ter še na razne zvezke Zabavne in Knezove knjižnice, na razne zbornike itd. — Pri nakupu matičnih knjig imajo Matičarji 25 odstotkov popusta. — Za tekoče leto so štiri knjige, ki izidejo kot redna izdanka, do malega dotiskane. Letnina znaša 40 K. Prosim, vse tiste člane, ki za letošnje niso plačali članarine, naj to čimprej stori. Vse druge pa vabimo, naj se blagovolijo pridružiti krogu članov »Slovenske Matice«. — Zemljevid slovenskega ozemlja se uska ter kmalu izide. — Uradne ure pisarne Slovenske Matice, Kongresni trg 7, I. nadst., so ob počitnicah vsak torek in petek od 3. do 5. ure popoldne.

Letno poročilo I. mestne šestrazredne ljudske šole v Ljubljani o šolskem letu 1920-21. — Kakor vsako leto, tako je tudi letos izdalo voljo I. mestne deške ljudske šole prav lečno poročilo, toliko glede vsebine, kolikor glede oblike. Poročilo obsega sledeče sestavke: 1. Rodovina Karagjorgievičev, 2. Molitev za domovino, — 3. Šolska oblastva, — 4. Učiteljski zbor, — 5. Imenik učencev in 6. Letopis. Poročilo krasita dve sliki: regenta Aleksandra in vojvode Mišića. Iz poročila posnemamo, da je bilo koncem šolskega leta na šoli 615 učencev; od teh je bilo sposobnih za prestop v višji razred 542, nesposobnih 67, neizprašanih pa 6. Za vstop v srednje šole se je prijavilo 58 učencev. Ravnatelj J. J. Dimnik, ki se ni strahil stroškov, pri izdaji letnega poročila, gre vse priznanje in to tolikobolj, ker je šola na Ledini tudi to leto edina med sovrstnicami v Ljubljani, ki si je upala z letnim poročilom na svetlo.

Jugoslovanski posojilničar in zadrugar. Prejeli smo: Vsled spodbude zadrugarov, osobit. zadrugarjev, da izdani svojo, pred 15 leti izšlo in popolnoma razpečano knjigo »Slovenski posojilničar« v drugem oz. tretjem natisu, ki je bilo po njej, edini te vrste v Jugoslaviji, veliko povpraševanje. Pod novim naslovom »Jugoslovanski posojilničar in zadrugar« bo obsegala za slovenske posojilnice in druge jugoslovanske zadruge obilo pouka v slovenščini, nekoliko tudi v srbohrvaščini. Govorila bo o novih davkih (invalidnina, pristojbinski nametek in dr.), o novem kolkovanju, o novh obligatoričnih zadrukah in pri-nesla mnogo novih časn. primernih mišljajev za zadrugarstvo. Knjiga bo stala 50 K (broširana), oz. 60 K (vezana). Da mi bo mogoče določiti visokost naklade, vabim cenjene zadruge, da se naroče na knjigo in pošljejo naročnino po priloženi položnici. Ivan Lapajne, šolski ravnatelj v p. in predsednik Okrajne posojilnice v Krškem.

»Kres«, družinski list, 2. julijem je pričel izhajati v Ljubljani družinski list pod gorenjim naslovom. Vsebine I. številke je prav raznovrstna: Zabavni del. Proza: A. Cerkevnik: Padel za domovino. L. N. Tolstoj: Kmet in tujec. L. Kuhar: Obračun: J. Suchy: Tri indijske pripovedke. — Pesmi: E. Tiran: Človek. F. Roš: Žena. R. Schacherl: V jasnih nočeh. J. Kovič: Pred skrivnostjo. R. Rekar: Premišljevanje. S. Škerl: Pesem moje matere. — Poučni del: P. Kunaver: Gore in mi. I. Mihevc: Livarji kovin v starem veku. — Vestnik: Telovadba. Sport. Socialni vestnik. Književnost. — Slike: Vojna vojni L. N. Tolstoj. Borec. Opočitek. Babica. Vrh Triglava s Kredarico. Slap Peričnik. Aljažev stolp. S. K. »Svoboda. Šahovski diagram. — Razno: Vsem našim prijateljem! Šah. Smešnice. To in ono. Naše slike. — Iz navedene vsebine je razvidno, kakšno smer bi zastopal novi list. Uredništvo pa hoče listov program razširiti preko običajnih meja podobnih listov ter pravi: »Posebnost našega lista bo morda ta, da se postavimo v boj proti vsem zlom in napakam, ki so se ukoreninile in večji del po krivdi naših voditeljev še ne iztrebile iz našega ljudstva. Alkoholizem, pretepaštvo, in toleranca v vseh svojih oblikah, nevednost — zoper to in podobno bomo organizirali silen odpor. Nasprotno pa bomo skušali vzbuditi smisel in zanimanje za vse, kar današnje človeštvo poseduje kot svoje višje duševne vrednote.« — Naročnina znaša celo letno 20 dinarjev. Vse pošiljave sprejema upravništvo ozir. uredništvo v Ljubljani, Aleksandrova cesta št. 5.

Štev. 1839.

RAZPIS UČNIH MEST.

Po naročilu višjega šolskega sveta z dne 28. maja 1921, štev. 6699, se razpisuje v stalno namestitev na državni meščanski šoli v Dolnji Lendavi služba za ravnatelja in po ena služba za strokovnega učitelja I., II. in III. skupine.

Redno opremljene prošnje je treba vložiti po službeni poti najkasneje do dne 31. julija 1921

pri podpisnem okrajnem šolskem svetu. Okrajni šolski svet za Prekmurje Murska Sobota, dne 30. junija 1921.

Predsednik: Lipovšek, s. r.

Odgovorni urednik:

Franc Strukelj.

Last in založba UJU — poverjenišva Ljubljana.

Tiska »Učiteljska iskarna« v Ljubljani.

GALERIJA NAŠIH MOŽ.

Po originalih akad. slikarja prof. Koželja je začela Učiteljska tiskarna izdajati portrete naših mož.

Ravnokar so izšli v dvobarvnem tisku: Valentin Vodnik, Anton Martin Slomšek, Josip Stritar. Velikost: 47 × 61. — Cena vsaki sliki 3 din. (ovoj in poština posebej). Slike so namenjene šolam, društvom, javnim lokalom, zasebnikom. Naročila sprejema in izvršuje

Knjižarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani,
Frančiškanska ulica 6.

Učiteljska tiskarna r. z. z. o. z. v Ljubljani
je izdala in založila knjigo:

Pavel Kunaver:

Na planine.

S 16 slikami. Cena 50 K.

Knjiga je nepogrešljiva za vsakega turista, potrebna za vse, ki se hočejo posvetiti turisti, zanimiva za vsakogar, ki ima le količikaj čuta za krasote našega divnega planinskega sveta. Brez nje ne sme biti nobena šolarska, ne učiteljska knjižnica, ker vzbuja ljubezen do domovine. Vzemite jo v roke in čitajte jo! Preverili se boste, da je na slovenskem književnem trgu malo takih knjig kakor je ta.

Večletno jamstvo!

Ugodni plačilni pogoji!

Tvrška JOSIP PETELINC
— LJUBLJANA — Sv. Petra nasip št. 7 —

Na veliko!

se priporoča kot **edina tovarniška zaloga** šivalnih strojev **Gritzner** v vseh opre-mah. Material in izvršba **predvojnja**. Istotam se dobivajo igle, strojni deli za vse sisteme strojev, strojno olje, toaletne potrebščine, modno blago in galanterija. — Sprejemajo se tudi vsakovrstna strojna popravila.

Na malo!

Ljubljana — Sv. Petra nasip št. 7 (tik gostilne »Pri fajmoštru«.)

Večletno jamstvo!

Ugodni plačilni pogoji!

z ozirom na svoje pošteno delo prav tako prikrajšane kot naše tovarišice. Po zborovanju je spremilo nekaj tovarišev slovenskega gosta na razstavo »Radiše«, kjer je bilo razstavljenih vse polno izdelkov vajencev. Hrvatje so z ozirom na vzgojo obrtnega naraščaja občudovanja vredni. Dobro bi bilo, da bi si naši mero-dajni krogi ogledali delovanje društva »Radiša« in bi tudi pri nas ustvarili kaj sličnega. V posebnem oddelku je bila razstava risarskih in rokotvornih izdelkov meščanske šole. Rokotvorni pouk na dotični šoli vodi strok, uč. Marijan Markovac, ki je rade volje razložil svoje delo in načrte, ki jih ima za bodoče delovanje v tem pogledu. Tudi tu bi se mi lahko kaj naučili od bratov, ki tako radi pozabljamo na nje. Posebno te omembe vredna narodna ornametika na izdelkih. Slovenske tovarišice opozarjamo na narodopisni muzej, ki ga otvorijo sedaj v Zagrebu. Učiteljice risanja naj si ogledajo te ogromne zbirke narodnega blaga, ki je v njih nagromadenega toliko še ne uporabljenega gradiva.

— **Tovarišicam!** V počitnicah priredim v Ljubljani ob času velesoja razstavo belokranjskih vzorcev. Predvsem bo to kompletna zbirka tov. Poldke Bavdkove iz Vinice. Poleg originalnih vzorcev bodo tudi razna dela z narodnimi motivi, da se pokaže uporaba ornametov. Vmes pa bodo razni svatovski nakiti in drugi belokranjski predmeti. Opozarjam tudi na prireditve v kmet. paviljonu na sejnušču, kjer razstavim belokranjsko domačo obrt: izdelovanje platna, pisanje, trakov, čipk, čaran. Vse to se bo delalo na licu mesta. Kdor bo takrat v Ljubljani (od 13. do 24. avgusta), naj ne zamudi te prilike. **Božo Račić.**

— **Stiridesetletnico mature praznuje** letos ljubljanski tovariš Luka Jelenc. Jakob Furlan, Gale Franc in prof. Anton Funtek. Gospodom jubilarantom naše iskrene čestitke!

— **Iz Črnomlja.** Črnomaljska šola je priredila razstavo ženskih ročnih del in risarskih izdelkov. Obiskovalec odide zadovoljen, ker vidi dobro voljo in pridnost otrok in učiteljev. Posebno nas veseli lep uspeh pri ženskih ročnih delih, ki ga je dosegla tov. ž. r. d. Vončinova. Veseli nas, da se je lotila tudi zelo hvaležnih in krasnih narodnih vezenin. Imela je srečno roko zlasti pri izdelovanju torbic, ki so res elegantne. To je najlepši dokaz, da so narodne stvari najlepše, če se jih okusno uporabi in se pri tem ozira tudi na material. Iz srca želimo, da se belokranjske vezenine zopet razširijo in to potom šol. Vzorce imamo v Sičevih vezeninah, če pa kateri kaj ne razume, naj se obrne na Poldko na Vinici. Črnomaljski šoli čestitamo na lepem uspehu.

Na državnem moškem učiteljsku v Ljubljani je bilo koncem šolskega leta 1920/21. 170 gojencev; od teh je bilo 17 gojencev odlično sposobnih, 106 sposobnih, ponavljalni izpit se je dovolil 29 gojencem (17%), nesposobnih je bilo 15, neizprašanih 3. — Na drž. ženskem učiteljsku v Ljubljani je bilo 183 gojenk; odlično sposobnih je bilo 61, sposobnih 101, nesposobni 2 (1%), ponavljalni izpit se je dovoljen 13 gojenkam (7%), neizprašanih je bilo 6 gojenk.

— **Zrelostni izpit na drž. moš. učiteljsku v Mariboru.** K zrelostnemu izpitu na drž. moš. učiteljsku v Mariboru se je zgledalo 45 kandidatov in kandidatkinj. Izpit se je vršil pod predsedstvom viš. šol. nadzornika dr. L. Poljanca od 7. do 13. julija t. l. Uspehi so bili sledeči: a) izpit so prestali: gg. Bitenc Rado, Božičnik Roman, Čeh Branimir, Frass Pavla, Golob Emilija, Jerković Nikola, Klampfer Marica, Klinc Drago, Knapič Viktor, Korber Franc, Košuta Josipina, Kovačič Edvard, Kozar Franjo (z odliko), Kramar Vladimir, Kregar Anton, Pozné Marija (z odliko), Ravbar Ciril, Rudež Josip (z odliko), Stanzer Josip, Straus Mica (z odliko), Šegula Josip (z odliko), Trobec Milena, Zidar Milovan, Zabkar Marica (z odliko), Topolnik Ludovika, Košenina Vladimir, Hlebec Ivan, Babič Filip, Kaspar Franc, Korber Vida, Rauter Slava, Godic Rudolf, Skaza Aleksander, Gasenburger Štefan, Lovrec Štefka in Radek Adrijana; b) Ponavljalni izpit iz enega predmeta je dobilo 5 kandidatov(inj); c) Med izpitom so odstopili 3 kandidatje; d) 1 kandidatinja je bila pri dopolnilnem izpitu iz slovensčine reprobirana.

— **V Zatičini** na Dolenjskem je umrla 15. t. m. gospa Marija Lebanova, soproga vpokojenega šolskega ravnatelja, tov. Antona Lebana. Pokojnico je pregnala vojna iz solčne Goriške v prijazno Zatičino, ki ji je dala po dolgih letih begunstva mirno počivališče. Tova-

rišu soprogo in preostali naše iskreno sožalje, blagi pokojnici pa mir in pokoj!

— **Smrtna kosa.** Dne 13. t. m. je nagloma, vsled izbruha krvi, umrla učiteljica tov. Marijana Torelli iz Skarucine. Na Boh. Belj je bila na počitnicah pri znanjih ter je mislila, da jo bode gorenjski zrak res pozdravil in otel sluteče učiteljske bolezni, pa smrt jo je prihitela v zdravljenju. Službovala je v Mengšu in v Rožku na Koroškem in slednje v Skarucini. Pod Osojnic na tukajšnjem pokopališču Boh. Bele bode sanjala večne sanje nasproti »Babjega zoba« ter ob šunljanju naše histre Save. Naj v miru počiva! — Umrl je v Bregu pri Celju vpokojeni nadučitelj Ivan Rupnik v 82. letu svoje starosti. P. v m.!

— **V Hrastniku** je priredila domača učiteljica tov. Hermina Lundovala dne 16. pr. m. sestanek ženske šole odrasle mladine. Zbralo se je nad 50 deklet večinoma iz delavskih krogov, ki so pazno in z zanimanjem sledila izvajanjem predavateljice, ki jim je tolmačila pomen in važnost vidov dana in jih tudi sicer božila za državnog in narodno misel. Navdušena dekleta so izrazila željo, da bi se take prireditve še ponavljale. — Pohvalno omenjamo ta nastop tovarišice Lundovala, ki dobro umeva prosvetno delo slovenske učiteljice tudi izven šole, z željo, da najde med tovarišicami obilo posnemovalk.

— **Solarska veselica.** Tudi v Bukovici nad Škofjo Loko je šolska mladina pod vodstvom učitelja Stef. Scheina napravila 10. jul. solarsko veselico. Na programu je bilo dvoglasno petje, katero je učitelj Schein spremljal na kitari, deklaracije in igra »Teta iz Amerike«. Vse točke so vzpele prav dobro. Posebno je ugajala točka: »Telovadba s petjem«, ob kateri je učitelj pel s sonornim glasom »Slepca«, a dekleta na odr. so mimično kazale slepčeve občutke. Vstopnine ni bilo, a župljani so vendar darovali toliko, da je tisočak prebitka. Zanimivo in hvale vredno je da je oder, dekoracije itd. učitelj sam napravil. Vsa čast!

— **K razpisom služb na meščanskih šolah.** Tov. D. H. se v 27. štev. »Uč. T.« hudiče, da so se predčasno razpisala mesta učiteljev, ki imajo v dekretih dovoljen rok za polaganje izpitov. Mnenja sem, da se teh služb sploh naj ne razpisuje, ker so itak namenjena dotičnim osebam, ki ji že zasedajo. Tako je bilo lani na mariborski meščanski šoli razpisano strok. učit. mesto za II. sk., pa prostim razpisano samo za enega prošnjika. Ker pa je isti dobil boljšo službo, zato je prošnjo odtegnil. Za mesto pa je prošil tudi nek nepoklican kompetent. Da ni trebalo mesta oddati, so mi podžali pod nos § 8 zakona z dne 17. maja 1877. To po pravici! Mesto je zasedel potem neizprašan učitelj, najbrž s klavzulo. Letos so mesta razpisana zopet samo za poklicane. Zato so lanskemu nepoklicancu tudi letos že odkimali. In to tudi po pravici! Zato mi ni jasno, čemu se taka mesta sploh razpisujejo. Tudi mi ni jasno, čemu je izdal viš. šol. svet neke smernice, po katerih se naj sestavljajo ternopredlogi. — **Korošec.**

— **Članarina in darila za učiteljski konvikt.** Učiteljsko ljubljanske okolice na sestanku koncem šolskega leta v Kašiču zbralo K 400.—

P. N. NAROČNIKOM!

Zadnje dni prihaja dan na dan vse polno prošenj, naj bi se za dobo počitnic naročnikom premenili naslovi. Vsem prizadejim naznanjam, da tem prošnjam ni mogoče ustreči, ker smo naslove ravnokar z velikim trudom uredili in bi nastala s premenjanjem naslovov velika zmešnjava in bi povzročilo unravi velike nepotrebne stroške. — Cenjeni tovarišice(ni) naj naprosijo poštne urade, da pošiljajo liste za njimi. Upravnik.

Književnost in umetnost.

Vse pod tem zaglavjem navedene knjige, muzikalije, tiskovine itd. prodaja in sprejema zanje naročnino knjižarna »Učiteljske tiskarne v Ljubljani«, Frančiškanska ulica št. 6.

Publikacije Slovenske Matice. »Matica«, je izdala ravnokar kot izredni izdanki dve knjigi in sicer: Pavla Golice lirske zbirke »Pesmi o zlat laskah« in Frana Finžgarja ljudsko dramo »Razvalina življenja«. Člani Slovenske Matice, ki so za tekoče leto že poravnali članarino, in ustanovniki dobe omenjeni knjigi broširani po 18 K in vezani po 24 K. Za druge, ki niso matični člani, je cena broširanih in vezanih izvodov za 6 K višja. Od knjig, ki jih ima Matica še iz prejšnjih let v izdalog, opozarjamo na Dostojevskega - Levstika »Zapiske iz mrtvega doma (20 K), Radivoja Peterlina - Petruške pesmi »Po cesti in stepi«

(8 K), dr. Fr. Detela »Tajski promet« (16 K), Ksaverja Meška zbirko novel »Slike« (16 K) Zofke Kveder - Demetrovič povest »Njeno življenje« (12 K), Etbina Kristana sanjsko zgodbo »Pertinčarjevo pomlajenje« (12 K) ter še na razne zvezke Zabavne in Knezove knjižnice, na razne zbornike itd. — Pri nakupu matičnih knjig imajo Matičarji 25 odstotkov popusta. — Za tekoče leto so štiri knjige, ki izidejo kot redna izdanka, do malega dotiskane. Letnina znaša 40 K. Prosim, vse tiste člane, ki za letošnje niso plačali članarine, naj to čimprej stori. Vse druge pa vabimo, naj se blagovolijo pridružiti krogu članov »Slovenske Matice«. — Zemljevid slovenskega ozemlja se uska ter kmalu izide. — Uradne ure pisarne Slovenske Matice, Kongresni trg 7, I. nadst., so ob počitnicah vsak torek in petek od 3. do 5. ure popoldne.

Letno poročilo I. mestne šestrazredne ljudske šole v Ljubljani o šolskem letu 1920-21. — Kakor vsako leto, tako je tudi letos izdalo poročilo I. mestne deške ljudske šole prav lepo poročilo, toliko glede vsebine, kolikor glede oblike. Poročilo obsega sledeče sestavke: 1. Rodovina Karagjorgievičev, 2. Molitev za domovino, — 3. Šolska oblastva, — 4. Učiteljski zbor, — 5. Imenik učencev in 6. Letopis. Poročilo krasita dve sliki: regenta Aleksandra in vojvode Mišića. Iz poročila posnemamo, da je bilo koncem šolskega leta na šoli 615 učencev; od teh je bilo sposobnih za prestop v višji razred 542, nesposobnih 67, neizprašanih pa 6. Za vstop v srednje šole se je prijavilo 58 učencev. Ravnatelj J. J. Dimnik, ki se ni strahil stroškov, pri izdaji letnega poročila, gre vse priznanje in to tolikobolj, ker je šola na Ledini tudi to leto edina med sovrstnicami v Ljubljani, ki si je upala z letnim poročilom na svetlo.

Jugoslovanski posojilničar in zadrugar. Prejeli smo: Vsled spodbude zadrugarjev, osobit. zadrugarjev revizorjev, da izdam svojo, pred 15 leti izšlo in popolnoma razpečano knjigo »Slovenski posojilničar« v drugem oz. tretjem natisu, ki je bilo po njej, edini te vrste v Jugoslaviji, veliko povpraševanje. Pod novim naslovom »Jugoslovanski posojilničar in zadrugar« bo obsegala za slovenske posojilnice in druge jugoslovanske zadruge obilo pouka v slovensčini, nekoliko tudi v srbohrvaščini. Govorila bo o novih davkih (invalidnina, pristojbinski nametek in dr.), o novem kolkovanju, o novih obligatoričnih zadrukah in prinesla mnogo novih časn. primernih mišljajev za zadrugarstvo. Knjiga bo stala 50 K (broširana), oz. 60 K (vezana). Da mi bo mogoče določiti visokost naklade, vabim cenjene zadruge, da se naroče na knjigo in pošljejo naročnino po priloženi položnici. Ivan Lapajne, šolski ravnatelj v p. in predsednik Okrajne posojilnice v Krškem.

»Kres«, družinski list, 2. julijem je prišel izhajati v Ljubljani družinski list pod gorenjim naslovom. Vsebine I. številke je prav raznovrstna: Zabavni del. Proza: A. Cerkevnik: Padel za domovino. L. N. Tolstoj: Kmet in tujec. L. Kuhar: Obračun: J. Suchy: Tri indijske pripovedke. — Pesmi: E. Tiran: Človek. F. Roš: Žena. R. Schacherl: V jasnih nočeh. J. Kovič: Pred skrivnostjo. R. Rekar: Premišljevanje. S. Škerl: Pesem moje matere. — Poučni del: P. Kunaver: Gore in mi. I. Mihevc: Livarji kovin v starem veku. — Vestnik: Telovadba. Sport. Socialni vestnik. Književnost. — Slike: Vojna vojna! L. N. Tolstoj. Borec. Opočitek. Babica. Vrh Triglava s Kredarico. Slap Peričnik. Aljažev stolp. S. K. »Svoboda«. Šahovski diagram. — Razno: Vsem našim prijateljem! Šah. Smešnice. To in ono. Naše slike. — Iz navedene vsebine je razvidno, kakšno smer bi zastopal novi list. Uredništvo pa hoče listov program razširiti preko običajnih meja podobnih listov ter pravi: »Posebnost našega lista bo morda ta, da se postavimo v boj proti vsem zlom in napakam, ki so se ukoreninile in večji del po kriv. di naših voditeljev še ne iztrebile iz našega ljudstva. Alkoholizem, pretepaštvo, in toleranca v vseh svojih oblikah, nevednost — zoper to in podobno bomo organizirali silen odpor. Nasprotno pa bomo skušali vzbuditi smisel in zanimanje za vse, kar današnje človeštvo poseduje kot svoje višje duševne vrednote.« — Naročnina znaša celo letno 20 dinarjev. Vse pošiljave sprejema upravništvo ozir. uredništvo v Ljubljani, Aleksandrova cesta št. 5.

Štev. 1839.

RAZPIS UČNIH MEST.

Po naročilu višjega šolskega sveta z dne 28. maja 1921, štev. 6699, se razpisuje v stalno namestitev na državni meščanski šoli v Dolnji Lendavi služba za ravnatelja in po ena služba za strokovnega učitelja I., II. in III. skupine.

Redno opremljene prošnje je treba vložiti po službeni poti najkasneje do dne 31. julija 1921

pri podpisnem okrajnem šolskem svetu. Okrajni šolski svet za Prekmurje Murska Sobota, dne 30. junija 1921.

Predsednik: Lipovšek, s. r.

Odgovorni urednik:

Franc Strukelj.

Last in založba UJU — poverjenišva Ljubljana.

Tiska »Učiteljska iskarna« v Ljubljani.

GALERIJA NAŠIH MOŽ.

Po originalih akad. slikarja prof. Koželja je začela Učiteljska tiskarna izdajati portrete naših mož.

Ravnokar so izšli v dvobarvnem tisku: Valentin Vodnik, Anton Martin Slomšek, Josip Stritar. Velikost: 47 × 61. — Cena vsaki sliki 3 din. (ovoj in poština posebej). Slike so namenjene šolam, društvom, javnim lokalom, zasebnikom. Naročila sprejema in izvršuje

Knjižarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani,
Frančiškanska ulica 6.

Učiteljska tiskarna r. z. z. o. z. v Ljubljani
je izdala in založila knjigo:

Pavel Kunaver:

Na planine.

S 16 slikami. Cena 50 K.

Knjiga je nepogrešljiva za vsakega turista, potrebna za vse, ki se hočejo posvetiti turisti, zanimiva za vsakogar, ki ima le količikaj čuta za krasoto našega divnega planinskega sveta. Brez nje ne sme biti nobena šolarska, ne učiteljska knjižnica, ker vzbuja ljubezen do domovine. Vzemite jo v roke in čitajte jo! Preverili se boste, da je na slovenskem književnem trgu malo takih knjig kakor je ta.

Večletno jamstvo!

Ugodni plačilni pogoji!

Tvrška JOSIP PETELINC
— LJUBLJANA — Sv. Petra nasip št. 7 —

Na veliko!

se priporoča kot **edina tovarniška zaloga** šivalnih strojev **Gritzner** v vseh opreman. Material in izvršba **predvoja**. Istotam se dobivajo igle, strojni deli za vse sisteme strojev, strojno olje, toaletne potrebščine, modno blago in galanterija. — Sprejemajo se tudi vsakovrstna strojna popravila.

Na malo!

Ljubljana — Sv. Petra nasip št. 7 (tik gostilne »Pri fajmostru«.)

Večletno jamstvo!

Ugodni plačilni pogoji!